

Ortaokul Çevre Motivasyon Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Çevre Motivasyon Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28391>

Özet

Ortaokul Çevre Motivasyon Ölçeği, **ortaokul öğrencilerinin** çevreye yönelik ilgi ve motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Özge Çiçek Şentürk tarafından 2020 yılında tamamlanan bir doktora tezi kapsamında, öğrencilerin çevreye yönelik tutumlarını derinlemesine incelemek üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin **çevre** konularına ne ölçüde motive olduklarını ve bu motivasyonun yapısını (içsel, dışsal vb.) belirlemektir.

Ölçek geliştirme çalışması, özellikle **argümantasyon** destekli eğitici çizgi romanların öğrencilerin çevreye yönelik motivasyon ve akademik başarılarına etkisini araştıran geniş bir araştırmanın parçası olarak yürütülmüştür. Ölçek, çevre eğitimi ve sürdürülebilirlik alanındaki araştırmacılar için değerli bir ölçüm aracı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çevre Motivasyonu, Ortaokul Öğrencileri, Ölçek Geliştirme, Çevre Eğitimi, Argümantasyon, Psikometri.

Yazarlar

Özge Çiçek Şentürk

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin **çevre motivasyonu** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Bu motivasyonun ölçülmesi, çevre eğitimi programlarının etkinliğini değerlendirmek ve öğrencilerin çevresel davranışları benimseme süreçlerini anlamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, aynı zamanda, öğrencilerin çevre konularına olan ilgilerinin ve bu alandaki akademik başarılarının altında yatan **motivasyonel** faktörleri ortaya çıkarmak için bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu sayede eğitimciler, öğrencilerin çevreye olan yaklaşımlarını destekleyecek pedagojik stratejiler geliştirebilirler.

Yapı

Ortaokul Çevre Motivasyon Ölçeği, öğrencilerin çevre konularına yönelik motivasyon yapısını ölçmeyi hedefleyen psikolojik bir yapıyı temsil eder. Geliştirme çalışması, motivasyonun farklı boyutlarını (örneğin, içsel motivasyon, dışsal düzenleme, özdelemler düzenleme ve

amotivasyon) çevre bağlamında ele almaktadır.

Ölçeğin yapısal geçerliliği, öğrencilerin çevreye karşı gösterdikleri tutum, ilgi ve gönüllülük düzeylerini yansıtan maddeler aracılığıyla ölçülmektedir. Ölçeğin tam teorik çerçevesi ve alt boyutları, dayandığı doktora tezinde detaylı olarak açıklanmıştır, bu da ölçeğin **psikometrik** sağlamlığını göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları hakkında özet bilgi bu kaynakta mevcut olmamakla birlikte, ölçek bir doktora tezi kapsamında geliştirildiğinden, kapsamlı geçerlik analizlerinin (içerik geçerliliği, yapı geçerliliği ve muhtemelen ölçüt bağımlı geçerlik) tezin ilgili bölümlerinde yer aldığı varsayılmaktadır. Bu analizler, ölçeğin gerçekten **çevre motivasyonu** yapısını ölçtüğünü bilimsel olarak kanıtlamak için zorunludur.

Güvenirlilik

Güvenirlilik bilgileri bu özet kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, **psikometrik** açıdan sağlam bir araç olarak, ölçeğin iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı gibi) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliği analizlerinin, ölçeğin tutarlı sonuçlar verdiğini doğrulamak amacıyla tezin metodoloji bölümünde sunulduğu kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinin standart bir adım olarak, Ortaokul Çevre Motivasyon Ölçeği için faktör analizinin (Açıklayıcı Faktör Analizi ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi) gerçekleştirilmiş olması beklenmektedir. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin hangi motivasyon alt boyutlarını temsil ettiğini ve bu alt boyutların teorik yapı ile ne kadar uyumlu olduğunu belirlemek için kritik öneme sahiptir. Ölçeğin nihai yapısı ve faktör yükleri, tezin bulgular kısmında yer almaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Orijinal bir ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Derecelendirme bilgisi mevcut değildir, ancak motivasyon ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan Likert tipi formatta olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ortaokul Öğrencileri

Yaş Grubu: Genellikle 10-14 yaş aralığı

Popülasyon Detayları: Özge Çiçek ?entürk'ün doktora tez çal??mas?na kat?lan ortaokul ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri.

Ölçek maddelerinin yer ald??? orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [ortaokul-cevre-motivasyon-olcegi-toad.pdf](https://www.ortaoakul-cevre-motivasyon-olcegi-toad.pdf)

Anahtar Kelimeler

Gazi Üniversitesi, Çizgi Roman, Argümantasyon, Motivasyon Ölçümü, E?itim Psikolojisi, Doktora Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresi: ozgecicek@kilis.edu.tr (Özge Çiçek ?entürk)

Yaz??ma Adresi: Bilgi, yazar?n tez savunmas? veya güncel kurumsal adresinden elde edilebilir (Muhtemelen Kilis Üniversitesi).

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, bir **doktora tezi** çal??mas?nın ürünü oldu?u için, akademik ve e?itim amaçlı? kullan?mlar genellikle yazar?n izni al?narak ücretsiz olabilir. Ticari veya geni? çaplı? kullan?mlar için sorumlu yazar Özge Çiçek ?entürk ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in geli?tirildi?i ve ilk kez kullan?ld??? y?l **2020**'dir.

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine dayanak te?kil eden temel referans a?a??da sunulmu?tur. Bu referans, ölçe?in kapsamlı? metodolojik ve analitik detayları? içermektedir:

Çiçek-?entürk, Ö. (2020). *Argümantasyon destekli e?itici çizgi romanların ö?rencilerin çevreye yönelik ilgi, motivasyon ve akademik başarılarına etkisi ile ö?renci deneyimleri*. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Teze ait bilgilere Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ortaokul Çevre Motivasyon Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, bu özet kaynakta sağlanmamıştır. Ölçek maddelerine erişim, sorumlu yazar Özge Çiçek Şentürk'ün izniyle veya ilgili doktora tezinin tam metninden sağlanabilir. Maddeler, ölçeğin PDF versiyonunda yer almaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM